

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietary Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XXIII. Idem in Concilio (a) Generali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

montibus, & omnibus pertinentiis suis: In Episcopatu Zamorensi villas, & Ecclesias de Arquilinis, & de Arcos, & Ecclesiam sancti Jacobi de Zamora; villas de Palatis, & de Spino, & de Aldeola cum Ecclesiis suis: In Episcopatu Salmantin. villam de Munigno Afnar, cum Ecclesiis suis, & villam quæ dicitur Ecla, & villam Bilvestre cum jure regali, & Ecclesiam S. Martini de Ledesma, & alias Ecclesias, vel possessiones, quas in prædictis Episcopatibus habetis. In Episcopatu Caurien. Castrum, quod dicitur Altalaja, Pelagii videlicet, cum terminis suis, & Ecclesiam de Granata, quæ dicitur sancti Jacobi, cum domibus, & piscariis, & aliis possessionibus, quas ibi acquisistis: Ecclesias quoque, & possessiones, quas in Vasconia, in Italia, & in aliis partibus orbis per diversos Episcopatus habetis. Decernimus ergo, &c. salva in omnibus Apostolica Sedis auctoritate. Si qua igitur, &c. Dat. Lateran. per manum Raynaldi Acheruntini Archiepiscopi, Cancellarii vicem agentis, secundo idus Julii, in dictione secunda, Incarnationis Dominicæ M. CXC. IX. Pont. verò Domini Innocent. III. anno II.]

2. Unde cum noviter omnes Ecclesiæ superiori epistolâ relatæ Archiepiscopo Compostellano

fuisent assignatæ, consuluit Petrus Innocentium III. quomodo in eis procuraciones tempore visitationis deberet exigere, & eas visitare. Cui consultationi respondit Innocentius in præsentia, quod illud jus debet observare, quod in aliis provinciis communiter custoditur; licet enim cum agitur de rebus ecclesiasticis inferiorum Ecclesiarum Cathedralium, regula sumi debeat à Metropolitana Ecclesia, *cap. cum Ecclesia, de elect. cap. super eo, de cognat. spirit.* nisi de his agatur, quæ fidem, vel uniformem Ecclesia statum respiciunt; tunc enim Romana consuetudo servanda est, *cap. de his 12. dist.* argumento legis unicæ, *C. de Metrop. Bery. §. final. Instituta de factis d. ibi: Necessè est omnes provincias caput omnium nostrarum civitatum, hoc est regiam urbem, illiusque observationem sequi;* veluti in Sacramentis, quæ administrantur prout Romana Ecclesia prædicat, & docet, *cap. ad abolendam, de hereticis.* Tamen cum dubitatur de consuetudine aliquus Ecclesiæ, Metropolitanæ vicinioris provinciæ consuetudo attenditur. *Solorzanus tom. 2. lib. 3. cap. 5. num. 65.* Quare cum in præsentia calu proximior Provincia esset Bracharenis, juxta illius consuetudinem Compostellanus Archiepiscopus visitare debebat, ut docuit Cironius ad tit. de consuet.

C A P U T XXIII.

Idem in Concilio (a) Generali.

PROcuraciones, quæ ratione visitationis debentur Episcopis, Archidiaconis, vel quibuslibet aliis, etiam Ap. Sed. Leg. aut Nunciis, absque manifesta, & necessaria causa nullatenus exigantur, nisi cum personaliter visitationis officium impendant. Erectionum, & personarum mediocritatem observent in Later. Concilio constitutam, hoc adhibito moderamine circa Legatos, & Nuncios, ut cum oportuerit eos apud aliquem locum moram facere necessariam, ne locus ille propter ipsos nimium aggravetur, procuraciones recipiant moderatas ab aliis Ecclesiis, vel personis, quæ nondum fuerunt de suis procuracionibus aggravatæ: ita quod numerus procuracionum numerum dierum, quibus moram hujusmodi fecerint, non excedat. Et cum aliqua non sufficiat per seipsam, duæ, vel plures conjungantur in unum. Porro visitationis officium exercentes, non quærant quæ sua sunt, sed quæ Jesu Christi, prædicationi & exhortationi, correctioni & reformationi vacando, ut fructum referant, qui non perit. Qui autem contra hoc venire tentaverit, & quod accepit, reddat; & Ecclesiæ, quam taliter aggravavit, tantundem (b) impendat.

NOTÆ.

1. (a) **G**enerali.] Lateranensi videlicet celebrato sub Innocentio III. *can. 33.* & etiam habetur textus hic in quarta collectione, *sub hoc tit. cap. 2.*

2. (b) **I**mpendat.] Immo non Ecclesiæ, sed pauperibus restitutio facienda est, *cap. quia 8. de immunitat. Eccles. ibi: Pauperibus elargiri.* Pro cuius difficultatis solutione dicendum est cum Glossa ibi, Zabarel. *opposit. 1. Panormit. num. 6.* Boët. Epon. *numero 12.* casus omnino diversos esse, alium scilicet hic, alium verò illic referri: hic enim agitur de visitatione Episcopali, quæ personaliter est facienda non sine magno Ecclesiæ

visitate sumptu: illic autem agitur de exactione, quæ pro Legato Pontificis fit per Episcopum, non quidem visitationi incumbentem, nec suis procuracionibus Ecclesiam onerantem; sed domi suæ manendo, minutum quid à singulis clericis, quasi stipis instar, accipientem: unde evasit major summa in unum collecta, quam quæ Legato solveretur, ideoque in præsentia casu Ecclesiæ gravatæ duplum refunditur. At verò in dicto capite, quia simpliciter restituitur clericis, qui amplius gravati fuerunt in ea exactione, aliud verò simpliciter pauperibus erogatur, cum non facile in tot clericos refundi possit. Commentarium hujus textus dedi in *cap. cum Apostolus, hoc tit.*